

การสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research

การเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

**A Survey of Routine to Research-Related Articles and
Innovation, Publication and Utilization,
Maharat Nakhon Ratchasima Hospital.**

โดย

ปริญญ์ สันติชาติงาม

วิวัฒน์ นัตรวงศ์วาน

กัญญาลักษณ์ ณ รังษี

ศิริลักษณ์ คุณกมลกาญจน์

โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้วิจัย

มิใช่ความเห็นของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

มีนาคม 2552

การสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research

การเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

**A Survey of Routine to Research-Related Articles and
Innovation, Publication and Utilization,
Maharat Nakhon Ratchasima Hospital.**

โดย

ปริญญ์ สันติชาติงาม

วิวัฒน์ จัตรวงศ์วาน

กัญญาลักษณ์ ณ รัชสี

ศิริลักษณ์ คุณกมลกาญจน์

โครงการนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)

ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้วิจัย

มิใช่ความเห็นของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

มีนาคม 2552

กิตติกรรมประกาศ

ทีมผู้วิจัยขอขอบพระคุณประชากรศึกษาในการศึกษาครั้งนี้ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนบุคลากรศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบบริการ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาที่เป็นแรงเกื้อหนุนให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ที่ได้กรุณาสับสนุนทุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ทีมผู้วิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : (1) เพื่อศึกษารูปแบบงานวิจัยและนวัตกรรมของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาที่ดำเนินแล้วเสร็จ (2) การเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (3) การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (4) ผลงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน **รูปแบบและวิธีการศึกษา :** เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีขั้นตอนการศึกษาคือ (1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการศึกษาวิจัยและนวัตกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2548-2550 จากศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบ ศูนย์พัฒนาคุณภาพ ศูนย์แพทย์ และกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เพื่อเป็นประชากรศึกษา (2) สร้างและทดสอบแบบสอบถาม (3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล (4) ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล (5) สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นสำคัญที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม **ผลการศึกษา** แบบสอบถามที่ส่งไปตามข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากแหล่งอ้างอิงในช่วงที่ทำการศึกษทั้งหมดจำนวน 190 ชุด ได้รับคืนมา 85 ชุด (ร้อยละ 44.7) รวบรวมผลงานที่ไม่อยู่ในแหล่งอ้างอิงเพิ่มเติม 6 เรื่อง รวมเป็นงานทั้งหมด 91 เรื่อง แบ่งเป็นงานวิจัย 75 เรื่อง (ร้อยละ 82.4) เป็นนวัตกรรม 16 เรื่อง (ร้อยละ 17.6) ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.4 ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2550 ผลงานได้รับการเผยแพร่ 80 เรื่อง (ร้อยละ 92) จำนวน 115 ครั้ง เป็นการนำเสนอด้วยวารสารร้อยละ 54.9 รองลงมาร้อยละ 29.7 เป็นการนำเสนอทางวารสารการแพทย์ คำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงานได้มาจากการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงาน และจากสถิติหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ในจำนวนที่เท่ากันคือ จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 36.3) ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 86 เรื่อง (ร้อยละ 94.5) ถูกนำไปใช้ประโยชน์ โดยส่วนใหญ่จำนวน 67 เรื่อง (ร้อยละ 73.7) ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ รองลงมาคือ นำไปถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 56) ผลงานจำนวน 5 เรื่อง ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการการสนับสนุนเพื่อเผยแพร่ผลงานเพิ่มเติมและต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัยที่สมบูรณ์ เพื่อให้สามารถนำงานวิจัยหรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น การพิจารณาผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมจำนวน 196 เรื่อง พบว่าเข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานจำนวน 127 เรื่อง (ร้อยละ 64.8) **สรุปผลการศึกษา** ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมของบุคลากร โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาส่วนมากเป็นงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน

คำสำคัญ: การทำวิจัยในงานประจำ, การเผยแพร่งานวิจัย, การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ABSTRACTS

The aim of the study was to classify the finished research and innovation, to determine the Routine to Research-Related articles and innovation, publication and utilization. **Study Designed:** descriptive study. **Method:** The sequences of the study included; (1) reviewed baseline data of the research and innovation finished between the year 2005-2007 from research and health-service development center, quality improvement center, nursing center and medical education center. (2-3) A structured questionnaire was developed and sent to the principal investigators. (4) The data were analyzed. (5) In addition, we interviewed some principal investigators for inadequate information. **Result:** From overall 190 questionnaires, 85 responses were received, giving 44.7 percent response rate. We included 6 articles from the other sources. All 91 total articles were analyzed, representing 75 research articles (82.4%) and 16 innovation articles (17.6%). Most of those articles (52.4%) completed in 2007. Eighty out of 91 articles (92%) were submitted for publication in 115 times included: 54.9 % in oral presentation, 29.7 % in medical journals and etc. Research question or concepts to generate innovation were from setting SWOT analysis and rationale information in equal 36.3 %. Most of those articles (94.5%) were utilized. Forms of the utilizations of the research result or innovations were: the researchers put the results into their routine service (73.7%), transferred the research knowledge to the target groups (56%). Five articles were not utilized. One hundred and twenty seven in 196 articles (64.8%) were classified as R2R-related articles and had potential that could be applied to routine patient care. **Conclusion:** Most of the articles in Maharat Nakhon Ratchasima Hospital were classified as R2R-related articles and had potential that could be applied to routine patient care.

Key Words: Routine to Research, research utilization, publication.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 : บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการวิจัย	2
ระยะเวลาที่ศึกษา	2
ค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 : ปรัชญ่วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
มโนทัศน์ของงานวิจัย (Research Concepts)	3
ความหมายของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 : วิธีดำเนินการศึกษา	
วิธีการศึกษา	8
ประชากรในการศึกษา	8
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	8
การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
บทที่ 4 : บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	16
อภิปรายผล	18
ข้อจำกัดในการศึกษา	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การประยุกต์ผลการศึกษา	19
ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป	20
รายการอ้างอิง	21
ภาคผนวก	22

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 : ข้อมูลพื้นฐานของของผู้ตอบแบบสอบถาม	11
ตารางที่ 4.2 : แหล่งที่มาของคำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงาน	12
ตารางที่ 4.3 : การเผยแพร่และแหล่งการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม	13
ตารางที่ 4.4 : ลักษณะการใช้องค์ความรู้ / ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์	14
ตารางที่ 4.5 : การสนับสนุนที่ต้องการเพื่อสามารถนำงานวิจัย / ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น	14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาได้ส่งเสริมให้บุคลากรทุกหน่วยงานสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มโอกาสในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มคุณค่าต่องานประจำ และเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้า โดยแนวคิดพื้นฐานของการส่งเสริมการพัฒนาผลงานวิจัยและนวัตกรรมของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาจะพิจารณาถึงความสอดคล้องกับบริบทและภาระงานประจำที่เป็นอยู่ของผู้วิจัยหรือทีมผู้วิจัย และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงพยาบาล

การเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นอีกประเด็นที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาได้ให้ความสำคัญ อีกทั้งยังเป็นเป้าหมายสูงสุดของการทำวิจัยหรือของแหล่งทุน ทั้งนี้รูปแบบการเผยแพร่อาจได้แก่ การตีพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ นำเสนอด้วยวาจา หรือ โปสเตอร์ สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์อาจพบในรูปแบบของการถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย นำองค์ความรู้ไปสอนในชั้นเรียน ใช้อ้างอิงความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำวิจัยต่อเนื่อง ในการปฏิบัติงาน สร้างข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงาน สร้างรายได้ให้กับหน่วยงาน ฯลฯ ทั้งนี้การเผยแพร่และการนำผลงานไปใช้ประโยชน์จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างถูกต้องและครบวงจร ตั้งแต่การเริ่มวางกรอบแนวคิดและการวางแผนการวิเคราะห์ ทบทวน ทำให้ผลงานมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ^{1,3-4}

การพิจารณาสนับสนุนผลงานวิจัยและนวัตกรรมในปัจจุบันสำหรับบริการทางสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในงานประจำ (R2R: Routine to Research) เนื่องจากเป็นงานที่มีแนวคิดในการแก้ปัญหาและยกระดับการพัฒนางานที่รับผิดชอบดำเนินการประจำ โดยจะมีผลลัพธ์เป็นการพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน อันจะส่งผลกระทบในการบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดขององค์กร^{1,3-4} ทั้งนี้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในแต่ละปีมีจำนวนค่อนข้างมาก แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงรูปแบบการศึกษาวิจัย การเผยแพร่ และการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมาที่ดำเนินแล้วเสร็จในปี พ.ศ 2548- 2550
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมา
- 1.2.3 เพื่อศึกษาการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมาไปใช้ประโยชน์
- 1.2.4 เพื่อศึกษาผลงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และที่มีศักยภาพสามารถพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน

1.3 ขอบเขตการวิจัย : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายในลักษณะการศึกษา ณ จุดเวลา (Cross-Sectional Studies) สถานที่ศึกษาคือ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ประชากรในการศึกษาคือผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2548-2550

1.4 ระยะเวลาที่ศึกษา : กรกฎาคม 2551- กุมภาพันธ์ 2552

1.5 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยในงานประจำ (R2R: Routine to Research) หมายถึงกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานประจำในการแก้ไขปัญหาและยกระดับการพัฒนางานที่รับผิดชอบดำเนินการอยู่ตามปกติ โดยจะมีผลลัพธ์เป็นการพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน อันจะส่งผลกระทบในการบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดขององค์กรนั้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ได้งานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพ ไปวางแผนและพัฒนาให้ต่อเนื่อง
- 1.6.2 ได้งานวิจัยที่เข้าข่าย R2R เผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการพัฒนางานประจำ
- 1.6.3 ทราบการเผยแพร่และการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาไปใช้ประโยชน์ตลอดจนปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น
- 1.6.4 ผู้บริหารได้ข้อมูลเพื่อสามารถสนับสนุนการพัฒนา การเผยแพร่และการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาไปใช้ประโยชน์

บทที่ 2

ปรัทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับเรื่อง งานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสามารถสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

- 2.1 มโนทัศน์ของงานวิจัย (Research Concepts)
- 2.2 ความหมายของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 มโนทัศน์ของงานวิจัย²

การเริ่มต้นเป็นนักวิจัยที่ดี ควรจะต้องศึกษารายละเอียดของการวิจัยให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มต้น ดำเนินการจนสามารถสรุป อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป จุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะวางภาพของการทำวิจัยทั้งหมด คือ นักวิจัยต้องเข้าใจมโนทัศน์หลัก ๆ ของการวิจัยซึ่งประกอบด้วย ความหมายของการวิจัย เกณฑ์การพิจารณางานวิจัย สภาพและความสำคัญของปัญหาและการตั้งชื่อเรื่องในการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย กระบวนการวิจัย

2.1.1 ความหมายของการวิจัย²

การวิจัย (Research) หมายความว่า ค้นหาแล้วค้นหาค้นหาอีกจนกระทั่งมั่นใจได้ว่า ได้ข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นๆ อย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ แม้ทำซ้ำ ๆ เทาไรก็จะได้ผลการวิจัยเช่นเดิม กล่าวได้ว่า การวิจัยเป็นการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและความรู้ใหม่ๆ อย่างมีระบบ ระเบียบ และมีจุดมุ่งหมายแน่นอน ในการค้นคว้าหาข้อเท็จจริง ต้องศึกษาค้นคว้าทั้งข้อคัดค้านและ ข้อสนับสนุน ส่วนการหาความรู้ใหม่อย่างมีระบบระเบียบ ต้องเป็นการทำอย่างมีขั้นตอน มีเหตุผลและเป็นไปตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ เดาสุ่ม หรือลองผิดลองถูก ซึ่งกระบวนการทางวิจัยที่เป็นไปตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2547)

ความหมายของการวิจัยจากเอกสารของสภาวิจัยแห่งชาติ ได้ให้นิยามว่า หมายถึง การศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์หรือทดลองอย่างมีระบบ โดยอาศัยอุปกรณ์หรือวิธีการเพื่อให้พบข้อเท็จจริงหรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี หรือแนวทางในการปฏิบัติ

2.1.2 เกณฑ์การพิจารณางานวิจัย ²

วิธีการพิจารณางานใดเป็นงานวิจัยหรือไม่นั้น มีเกณฑ์การพิจารณาใน 5 ประเด็น คือ

1. มีข้อมูลหลักฐานสนับสนุนหรือไม่
2. เป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบครบวงจรหรือไม่ อย่างไร
3. มีความเป็นปรนัยหรือไม่
4. สามารถตรวจสอบและสอบทานได้หรือไม่
5. มีความใหม่ ซึ่งประเมินได้จากคำตอบที่ต้องการ ยังไม่มีใครตอบปัญหานี้ได้ และงานวิจัยชิ้นนี้สามารถตอบคำถามนี้ได้ ใช่หรือไม่

หากสามารถประเมินงานชิ้นนั้นแล้วตอบทั้ง 5 ข้อนี้ว่าใช่ แสดงว่างานนั้นเป็นงานวิจัย ดังนั้นทุกครั้งที่นักวิจัยจะเริ่มทำวิจัย ต้องตรวจสอบงานนั้นเป็นระยะๆ เพื่อไม่ให้หลงทาง เพื่อให้ผลงานที่ทำเสร็จสิ้นแล้วเป็นงานวิจัยจริงๆ

2.2 ความหมายของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย

การทำวิจัยในงานประจำ (R2R: Routine to Research) หมายถึงกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานประจำในการแก้ไขปัญหาและยกระดับการพัฒนางานที่รับผิดชอบดำเนินการอยู่ตามปกติ โดยจะมีผลลัพธ์เป็นการพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน อันจะส่งผลกระทบในการบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดขององค์กรนั้น

การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย เป็นคำที่ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ผู้อำนวยการสถาบันการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) เป็นผู้บัญญัติขึ้นครั้งแรกให้กับโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ซึ่งโครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2547 จนกระทั่งถึงปัจจุบัน และเพื่อให้ง่ายต่อการสื่อสาร จึงมักเรียกการทำงานเช่นนี้ว่า “R2R” (อาร์-ทู-อาร์)

ลักษณะการทำงานของโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย เป็นการสนับสนุนการทำงานของทีมงานพัฒนางานประจำในโรงพยาบาลทั้งด้านการศึกษา การรักษา และการบริการให้มีการปรับปรุงการทำงาน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการทำงานไปสู่การปรับปรุง และพัฒนางานประจำที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น ดังนั้น R2R เป็นเพียงแนวคิดหรือเครื่องมือในการพัฒนาระบบคุณภาพ แต่

ไม่ใช่ระเบียบวิธีวิจัย มีหลายความคิดเห็นเกี่ยวกับคำนี้ บางคนคิดว่าเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากงานประจำ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า R2R เป็นการสร้างความรู้จากงานประจำ

การสนับสนุนให้เกิด R2R ต้องมีการบริหารจัดการ เช่นเดียวกับการให้บริการซึ่งก็ต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการให้เกิดการวิจัยจากงานประจำมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่ที่ผ่านมามีปัญหาว่าการทำงานประจำให้เกิดเป็นงานวิจัยไม่ได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง มีคนอยากทำแต่ไม่ทราบว่าจะเริ่มได้อย่างไร ดังนั้นจึงต้องสร้างแนวคิดงานวิจัยว่าไม่ใช่เรื่องเหนื่อย ยุ่งยาก สามารถทำร่วมไปกับงานประจำได้ ไม่ต้องใช้เวลามากขึ้นกว่าปกติการทำงานวิจัย โดยไม่ควรคิดถึงงานวิจัยเป็นหลัก คิดถึงงานที่ทำอยู่ จะทำอย่างไรให้ดีที่สุด และเมื่อคิดได้แล้วค่อยเอากะบวนการทำวิจัยเข้าไปเสริม

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภาภรณ์ ธรเสนา และคณะ (2547) ได้ศึกษาการนำผลงานวิจัยที่ได้รับทุนจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดร่วมกับการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยที่ได้รับทุนการวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์ระหว่างปีงบประมาณ 2541-2545 ผลการศึกษาพบว่าจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 122 โครงการได้แบบสอบถามคืน 112 โครงการ (ร้อยละ 91.8) มีการนำไปใช้ประโยชน์โดยผลงานวิจัยทุกผลงานจะส่งเผยแพร่ไปยังโรงเรียนแพทย์ทั่วประเทศ สำหรับการเผยแพร่ผลงานใน Index Journal มีจำนวน 11 บทความ โดยวารสารที่ดีพิมพ์มากที่สุดคือ จดหมายเหตุทางการแพทย์ จำนวน 9 บทความ (ร้อยละ 81.8) และ 45 บทความตีพิมพ์ใน Non Index Journal และยังมีการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการทั้งในระดับนานาชาติ (จำนวน 26 เรื่อง) และระดับชาติ (จำนวน 76 เรื่อง) สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะอื่น ได้แก่ การนำองค์ความรู้ที่ได้ไปสอนในชั้นเรียน (ร้อยละ 63.1) การถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ 62.3) และใช้องค์ความรู้ในการทำวิจัยต่อเนื่อง (ร้อยละ 56.6) โดยสาเหตุการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อยอาจเนื่องจากผู้รับทุนทำงานวิจัยไม่เสร็จตามกำหนดเวลา งานวิจัยที่เสร็จล่าช้าทำให้องค์ความรู้ที่ได้รับไม่ทันสมัย หรือผลการวิจัยที่ทำแล้วเสร็จ อาจได้ผลไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้งานวิจัยชิ้นนั้นไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร หรือไม่ได้ส่งผลงานตีพิมพ์

อภาภรณ์ ธรเสนา, สมบูรณ์ เทียนทอง, ศุภศิลป์ สุนทรภา, เสาวนันท บำเรอราช, อมรรัตน์ รัตนศิริ, ชุศรี กุชัยสิทธิ์ และคณะ (2550) ได้ศึกษาระบบการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยที่ได้รับทุนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

ระบบสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ และหาแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาระบบดังกล่าวเพื่อให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีขั้นตอน การศึกษาโดย ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากฐานข้อมูลของฝ่ายวิจัย และสอบถามเพิ่มเติมจากผู้ ที่ได้รับทุนวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2545-2547 ระยะที่ 2 วิเคราะห์ปัญหา ของการตีพิมพ์โดยการทำ Focus group ระหว่างตัวแทนผู้รับทุนและตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับระบบ การให้ทุนและศึกษาระบบการสนับสนุนการตีพิมพ์ของคณะ ระยะที่ 3 นำผลการศึกษาที่ได้เสนอ ต่อฝ่ายบริหารคณะเพื่อพิจารณา และระยะที่ 4 ศึกษาข้อปัญหาหลังการดำเนินการ ผลการศึกษา พบว่ามีโครงการวิจัยที่ได้รับทุนในช่วงเวลาที่กำหนด 204 โครงการ เป็นเงินทุน 11,567,715 บาท หลังได้รับทุนเป็นเวลา 1-3 ปี มีการดำเนินการแล้วเสร็จ 71 โครงการ (ร้อยละ 34.8) จากการ สอบถามผู้วิจัยทั้ง 71 โครงการ(ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ร้อยละ95.8) พบว่ามีงานวิจัยที่ตีพิมพ์ แล้วหรือรอการตีพิมพ์รวม 36โครงการ (ร้อยละ17.6 ของโครงการที่ได้รับทุน) มีโครงการที่ยัง ไม่ได้เขียน manuscript 32 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ74) เป็นงานวิจัยของนักศึกษาหลัง ปริญญา ด้านระบบการสนับสนุนการตีพิมพ์ของคณะแพทยศาสตร์ และของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบมีการสนับสนุนด้านการเงินเฉพาะงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติที่เป็น Index Journal เท่านั้น การสนับสนุนด้านอื่นๆ ได้แก่ มีวารสารรองรับการตีพิมพ์ของคณะฯ และมีผู้ช่วย ปรับปรุงด้านภาษาอังกฤษ ส่วนการสนับสนุนการตีพิมพ์ในระดับภาควิชายังมีน้อย ฝ่ายบริหารคณะ แพทยศาสตร์ได้นำผลการวิจัยนี้ไปปรับปรุงระเบียบการให้ทุนและระเบียบสนับสนุนการตีพิมพ์ใน หลายด้าน แต่เนื่องจากระยะเวลาการทำวิจัยมีจำกัดจึงยังไม่เห็นผลการเปลี่ยนแปลงอัตราการตีพิมพ์ ภายหลังการดำเนินการปรับปรุงชัดเจน

สมบูรณ์ เทียนทอง, ชัยชนะ สีนเกื้อกูล, พุ่มพวง กิ่งสังวาล, ทิพย์วรรณ มุกนำพร และมณิ รัตน์ ธนารัตน์ (2551) ได้สำรวจผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำ ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการวิสัญญี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา จำนวนผลงานวิจัยของบุคลากรภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ เข้าข่ายเป็นผลงานประเภท R2R และการนำไปใช้ประโยชน์ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ใช้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการศึกษาคือ หัวหน้า โครงการวิจัยที่มีผลงานตีพิมพ์ระหว่างปีงบประมาณ 2545- 2548 แบบสอบถามที่ใช้ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทำวิจัย จำนวนผลงานวิจัยที่เข้าข่ายเป็นงานวิจัยประเภท R2R และการนำ ผลงานวิจัยที่เข้าข่ายผลงานวิจัยประเภท R2R ไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วย ผลการศึกษา พบว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังหัวหน้าโครงการวิจัยที่มีผลงานตีพิมพ์ในช่วงที่ทำการศึกษามีจำนวน 40 เรื่องรับคืนทั้งหมด โดยหัวหน้าโครงการที่เป็นวิสัญญีแพทย์จำนวน 22เรื่อง (ร้อยละ 50) และ

วิสัยญิพยาบาล 18 เรื่อง (ร้อยละ 45) ได้รับทุนอุดหนุนจำนวน 18 เรื่อง (ร้อยละ 45) และเป็นผลงานวิจัยที่เข้าข่ายผลงานวิจัยประเภท R2R จำนวน 36 เรื่อง (ร้อยละ 90) ซึ่งมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยจำนวน 12 เรื่อง (ร้อยละ 33.3) ส่วนที่เหลือพบว่ามีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาต่อไปเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยถ้าได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจำนวน 10 เรื่อง (ร้อยละ 16.7) และอีก 8 เรื่องไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เนื่องจากยาหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาไม่มีใช้ หรือเลิกใช้ไปแล้ว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรในการศึกษา
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ที่ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากรในการศึกษา

ประชากรในการศึกษา คือบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาซึ่งเป็นผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2548-2550

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามสองส่วนคือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพผู้วิจัย/เจ้าของผลงาน ระยะเวลาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาถึงปี พ.ศ. 2550 จำนวนงานวิจัยหรือการพัฒนาผลงานนวัตกรรมโดยเฉลี่ยต่อปี

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม ได้แก่ จำนวนและแหล่งทุนที่สนับสนุน แหล่งคำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงาน การเผยแพร่และแหล่งในการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม สาเหตุการนำผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไป

ใช้ประโยชน์หรือไม่นำไปใช้ประโยชน์ และการสนับสนุนที่ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม ต้องการเพื่อนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ทีมผู้วิจัยได้มีกระบวนการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในงานประจำจากงานวิจัย Website ทั้งในและต่างประเทศ เช่น Gotoknow.org กรมพัฒนาชุมชน หน่วยงานสถานศึกษา สถาบันวิจัยต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาในแบบสอบถาม
2. ร่างแบบสอบถาม นำไปปรึกษากับที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและทำการปรับปรุงแบบสอบถาม

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษครั้งนี้ ทีมผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ จากแหล่งข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิ (Primary Data Source) และแบบทุติยภูมิ (Secondary Data Source) ดังต่อไปนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ใช้การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นสำคัญที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมจากผลการวิเคราะห์เบื้องต้น

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ทีมผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแบบสอบถามโดยศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัย Website ทั้งในและต่างประเทศ เช่น Gotoknow.org กรมพัฒนาชุมชน หน่วยงานสถานศึกษา สถาบันวิจัยต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การพิจารณาว่างานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมเรื่องใดเป็นการวิจัยประเภท R2R หรือไม่ นั้น ทีมวิจัยใช้หลักเกณฑ์ตัดสินจากผลงานที่มีคุณสมบัติจาก 2 ใน 4 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหางานวิจัยมาจากการปฏิบัติงานประจำ
2. คนที่ทำงานเผชิญปัญหาอยู่
3. ผลลัพธ์งานวิจัยวัดที่ระดับผู้ป่วย เช่น บริการดีขึ้น
4. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานประจำได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้แบบสอบถามที่ส่งไปตามข้อมูลพื้นฐานของผลงานวิจัยหรืองานนวัตกรรมที่ได้จากแหล่งอ้างอิงในช่วงที่ทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 190 เรื่อง ได้รับคืนมา 85 เรื่อง (ร้อยละ 44.7) รวบรวมผลงานที่ไม่อยู่ในแหล่งอ้างอิงเพิ่มเติม 6 เรื่อง รวมเป็นงานทั้งหมด 91 เรื่อง เป็นผลงานประเภทงานวิจัยจำนวน 75 เรื่อง (ร้อยละ 82.5) ที่เหลือเป็นประเภทนวัตกรรมจำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 17.5) งานวิจัยหรือนวัตกรรมส่วนใหญ่ จำนวน 44 เรื่อง (ร้อยละ 52.4) ดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2550 รองลงมาดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2549 และพ.ศ. 2548 จำนวน 22 เรื่อง (ร้อยละ 26.2) และจำนวน 18 เรื่อง (ร้อยละ 21.4)

ทีมผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม และส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมทั้งหมดจำนวน 91 คน ส่วนใหญ่จำนวน 76 คน (ร้อยละ 83.5) เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 52 คน (ร้อยละ 57.1) รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 20 คน (ร้อยละ 22) และระดับปริญญาเอกจำนวน 19 คน (ร้อยละ 20.9) ตามลำดับ ส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (ร้อยละ 65.9) เป็นพยาบาล รองลงมาเป็นแพทย์ จำนวน 19 คน ที่เหลือจำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.2) เป็นวิชาชีพอื่น ๆ ได้แก่ นักวิชาการสาธารณสุข นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด และนักรังสีการแพทย์ ระยะเวลาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาถึงปี พ.ศ. 2550 อยู่ในช่วง 11-20 ปี มากที่สุด จำนวน 34 คน (ร้อยละ 41.7) ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมาก มีจำนวนงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมโดยเฉลี่ยปีละ 1 เรื่องจำนวน 44 คน (ร้อยละ 48.3) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน คน (ร้อยละ)
อายุเฉลี่ย (ปี)	42.8 (SD=6.5, min-max=22-59)
เพศ (คน)	
ชาย	15 (16.5)
หญิง	76 (83.5)
ระดับการศึกษา (คน)	
ปริญญาตรี	20 (22)
ปริญญาโท	52 (57.1)
ปริญญาตรีเอก	19 (20.9)
สถานภาพผู้วิจัย/เจ้าของผลงาน (คน)	
แพทย์	19 (20.9)
พยาบาล	60 (65.9)
วิชาชีพอื่น ๆ	12 (13.2)
ระยะเวลาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลมหาราช	
นครราชสีมาถึงปี พ.ศ. 2550	
น้อยกว่า 5 ปี	8 (8.8)
5-10 ปี	14 (15.4)
11-20 ปี	34 (41.7)
มากกว่า 20 ปี	31 (34.1)
จำนวนงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมโดยเฉลี่ยต่อปี	
น้อยกว่า 1 เรื่อง	35 (38.5)
1 เรื่อง	44 (48.3)
มากกว่า 1 เรื่อง	12 (13.2)

ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม

4.1 ทู่นับสนุน

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบบริการ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา (8/12) โดยจำนวนทุนที่ได้รับคือ 10,000.-20,000 บาท แหล่งทุนอื่น ๆ ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สมาคม

พยาบาลแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯ

4.2 แหล่งที่มาของคำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงาน

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากได้คำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงานมาจากการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงาน สถิติหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ในจำนวนที่เท่ากันคือ จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 36.3) รองลงมาได้มาจาก แหล่งอื่น ๆ จำนวน 32 เรื่อง (ร้อยละ 35.2) ได้แก่ ความสนใจส่วนตัว ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม มองเห็นว่าเป็นปัญหาหน้างานประจำ เป็นโครงการต่อเนื่องจากเรื่องที่เคยศึกษา หรือเป็นการศึกษาหลายสถาบัน งานวิจัยหรือนวัตกรรมจำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 31.9) มีแหล่งที่มาจากปัญหาหรือเสียงสะท้อนของหน่วยงาน และจำนวน 26 เรื่อง (ร้อยละ 28.6) มีแหล่งที่มาจาก นโยบายหรือเป้าหมายของผู้บริหารหรือหน่วยงาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แหล่งที่มาของคำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงาน

แหล่งที่มา	จำนวน (ร้อยละ)
นโยบายหรือเป้าหมายของผู้บริหารหรือหน่วยงาน	26 (28.6)
การศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงาน	33 (36.3)
สถิติหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน	33 (36.3)
ปัญหาหรือเสียงสะท้อนของหน่วยงาน	29 (31.9)
อื่น ๆ	32 (35.2)

4.3 การเผยแพร่และแหล่งการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม (n=86)

ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 80 เรื่อง (ร้อยละ 92) ได้รับการเผยแพร่ ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมจำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 8.1) ไม่ได้รับการเผยแพร่

แหล่งเผยแพร่ผลงานส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอด้วยวาจา จำนวน 50 ครั้ง (ร้อยละ 54.9) รองลงมาเป็นการนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และลงตีพิมพ์ในวารสาร จำนวน 28 ครั้ง (ร้อยละ 30.8) และ จำนวน 27 ครั้ง (ร้อยละ 29.7) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3

แหล่งการนำเสนอผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมทางวาจาและโปสเตอร์ได้แก่ การประชุมวิชาการสาธารณสุขเขต 13 การประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุขประจำปี การประชุมนำเสนอ

ผลงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา การประชุมสมาคมพยาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การประชุมสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ฯ

วารสารที่เป็นแหล่งผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมได้แก่ เวชสาร โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา จุลสารศัลยแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วารสารพยาบาลออร์โธปิดิกส์ Southeast Asian J Trop Med Public Health วารสารสังคมศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร ฯ

ตารางที่ 4.3 การเผยแพร่และแหล่งการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม

ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม	จำนวน (ร้อยละ)
การเผยแพร่ (เรื่อง)	
เผยแพร่	80 (92)
ไม่เผยแพร่	7 (8)
แหล่งเผยแพร่ผลงาน (ครั้ง)	
วารสาร	27 (29.7)
นำเสนอด้วยวาจา	50 (54.9)
นำเสนอด้วยโปสเตอร์	28 (30.8)
อื่น ๆ	10 (11)

4.4 ลักษณะการใช้องค์ความรู้/ ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 86 เรื่อง (ร้อยละ 94.5) ถูกนำไปใช้ประโยชน์ จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 5.5) ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ โดยส่วนใหญ่จำนวน 67 เรื่อง (ร้อยละ 73.7) ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ รองลงมาคือนำไปถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 51 เรื่อง (ร้อยละ 56) นำไปสอนในชั้นเรียน หรือในการเป็นวิทยากรจำนวน 40 คน (ร้อยละ 44) และใช้ในการทำวิจัยต่อเนื่องจำนวน 39 เรื่อง (ร้อยละ 42.9) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.4

สองในห้าของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมที่ไม่ได้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของผลงาน / ไม่เชื่อถือ / ไม่มีความรู้ เหตุผลอื่น ๆ คือ ผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับผลงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไม่มีในงานประจำ หรือไม่เพียงพอ ไม่มีโอกาสนำเสนอต่อหน่วยงานหรือเพื่อนร่วมงาน และงานประจำที่รับผิดชอบไม่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมที่ศึกษา

ตารางที่ 4.4 ลักษณะการใช้องค์ความรู้ / ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม	จำนวน (ร้อยละ)
การนำไปใช้ประโยชน์ (เรื่อง)	
นำไปใช้	86 (94.5)
ไม่ได้นำไปใช้	5 (5.5)
ลักษณะการใช้ประโยชน์ (เรื่อง)	
ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ	67 (73.7)
ถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย	51 (56)
นำไปสอนในชั้นเรียน หรือในการเป็นวิทยากร	40 (44)
ใช้ในการทำวิจัยต่อเนื่อง	39 (42.9)
สร้างข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงาน	26 (28.6)
สร้างรายได้ให้กับตนเอง หรือ หน่วยงาน	5 (5.5)
อื่น ๆ	8 (8.8)

4.5 การสนับสนุนที่ต้องการเพื่อสามารถนำงานวิจัย / ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 43 คน (ร้อยละ 47.3) ต้องการการสนับสนุน เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามการวิจัย และจำนวน 41 คน (ร้อยละ 45) ต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการยอมรับของเพื่อนร่วมงานต่อผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม และเหตุผลอื่น ๆ เช่น การสนับสนุนด้านเผยแพร่ผลงาน การพัฒนาให้เป็นงานวิจัยที่สมบูรณ์ การจดลิขสิทธิ์ การจัดสรรเวลางานบริการเพื่อสามารถทำงานวิจัยหรือการพัฒนาผลงานนวัตกรรมที่ดียิ่งขึ้น และที่ปรึกษาด้านระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่สำคัญสำหรับงานวิจัย ฯ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การสนับสนุนที่ต้องการเพื่อสามารถนำงานวิจัย / ผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

การสนับสนุนที่ต้องการ	จำนวน (ร้อยละ)
การยอมรับของเพื่อนร่วมงานต่อผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม	41 (45)
เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามการวิจัย	43 (47.3)
อื่น ๆ	43 (47.3)

4.5 ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่เข้าข่าย R2R

การพิจารณาผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 2 ใน 4 ข้อ ได้แก่ (1) แหล่งที่มาของคำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงานมาจากงานประจำ (2) คนที่ทำงานเผชิญปัญหาอยู่ (3) ผลลัพธ์ของงานวัดที่ระดับผู้รับบริการ (4) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน ผลการพิจารณาพบว่าผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมจำนวน 196 เรื่อง เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานจำนวน 127 เรื่อง (ร้อยละ 64.8)

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษารูปแบบงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาที่ดำเนินแล้วเสร็จในปีพ.ศ 2548-2550 (2) ศึกษาการเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา (3) ศึกษาการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาไปใช้ (4) ศึกษาผลงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และที่มีศักยภาพสามารถพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมตามข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากแหล่งอ้างอิง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบ ศูนย์พัฒนาคุณภาพ ศูนย์แพทย์ และกลุ่มการพยาบาลโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามโดยมีข้อคำถามแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม และส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม

5.1 สรุปผลการศึกษา

แบบสอบถามที่ส่งไปตามข้อมูลพื้นฐานของผลงานวิจัยหรืองานนวัตกรรมที่ได้จากแหล่งอ้างอิงในช่วงที่ทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 190 เรื่อง ได้รับคืนมา 85 เรื่อง (ร้อยละ 44.7) รวบรวมผลงานที่ไม่อยู่ในแหล่งอ้างอิงเพิ่มเติม 6 เรื่อง รวมเป็นงานทั้งหมด 91 เรื่อง จำแนกเป็นผลงานประเภทงานวิจัยจำนวน 75 เรื่อง (ร้อยละ 82.5) ที่เหลือเป็นประเภทนวัตกรรมจำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 17.5) งานวิจัยหรือนวัตกรรมส่วนใหญ่ จำนวน 44 เรื่อง (ร้อยละ 52.4) ดำเนินการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2550

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนใหญ่จำนวน 76 คน (ร้อยละ 83.5) เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษาที่พบมากที่สุดคือระดับปริญญาโทจำนวน 52 คน (ร้อยละ 57.1) รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 20 คน (ร้อยละ 22) และระดับปริญญาเอกจำนวน 19 คน (ร้อยละ 20.9) ตามลำดับ ส่วนใหญ่จำนวน 60 คน (ร้อยละ 65.9) เป็นพยาบาล รองลงมาเป็นแพทย์ จำนวน 19 คน ที่เหลือจำนวน 12 คน (ร้อยละ 13.2) เป็นวิชาชีพอื่น ๆ ระยะเวลาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

นศรราชสีมาถึงปี พ.ศ. 2550 อยู่ในช่วง 11-20 ปี มากที่สุด จำนวน 34 คน (ร้อยละ 41.7) ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมาก มีจำนวนงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมโดยเฉลี่ยปีละ 1 เรื่อง จำนวน 44 คน (ร้อยละ 48.3)

แหล่งทุนสนับสนุนที่ได้รับมากที่สุดคือจากศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนการ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา (8/12) โดยจำนวนทุนที่ได้รับคือ 10,000.-20,000 บาท แหล่งทุนอื่น ๆ ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ฯ

คำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงานมาจากการศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงาน หรือสถิติหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ในจำนวนที่เท่ากันคือ จำนวน 33 เรื่อง (ร้อยละ 36.3) ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 79 คน (ร้อยละ 91.9) นำผลงานไปเผยแพร่ แหล่งเผยแพร่ผลงานส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอด้วยวาจา จำนวน 50 ครั้ง (ร้อยละ 54.9) รองลงมาเป็นการนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และลงตีพิมพ์ในวารสาร จำนวน จำนวน 28 ครั้ง (ร้อยละ 30.8) และ จำนวน 27 ครั้ง (ร้อยละ 29.7) ตามลำดับ แหล่งการนำเสนอผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมทางวาจาและโปสเตอร์เช่น การประชุมวิชาการสาธารณสุขเขต 13 การประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุขประจำปี การประชุมนำเสนอผลงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ฯ วารสารที่เป็นแหล่งผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมเช่น เวชสารโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา จุลสารศัลยแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฯ

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 86 คน (ร้อยละ 94.5) นำผลงานไปใช้ประโยชน์ โดยส่วนใหญ่จำนวน 67 คน (ร้อยละ 73.7) ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ สองในห้าของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมที่ไม่ได้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของผลงาน / ไม่เชื่อถือ / ไม่มีความรู้

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 43 คน (ร้อยละ 47.3) ต้องการการสนับสนุน เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามการวิจัย และจำนวน 41 คน (ร้อยละ 45) ต้องการการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการยอมรับของเพื่อนร่วมงานต่อผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม และเหตุผลอื่น ๆ เช่น การสนับสนุนด้านเผยแพร่ผลงาน การจดลิขสิทธิ์ การจัดสรรเวลางานบริการ เพื่อสามารถทำงานวิจัยหรือการพัฒนาผลงานนวัตกรรมที่ดียิ่งขึ้น และที่ปรึกษาด้านระเบียบวิธีวิจัย และสถิติที่สำคัญสำหรับงานวิจัย ฯ ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมจำนวน 196 เรื่อง เข้าข่าย R2R และ มีศักยภาพที่จะพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานจำนวน 127 เรื่อง (ร้อยละ 64.8)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่าแบบสอบถามที่ส่งไปตามข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากแหล่งอ้างอิงในช่วงที่ทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 190 เรื่อง ได้รับคืนมา 85 เรื่อง (ร้อยละ 44.7) นับว่าเป็นอัตราการตอบสนองที่ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับการศึกษาจำนวนผลงานวิจัยของบุคลากร ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าโครงการวิจัยจำนวน 40 ชุด ได้รับคืนทั้งหมด หรือการศึกษาโครงการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ปีงบประมาณ 2545-2547 ซึ่งส่งแบบสอบถามผู้วิจัยจำนวน 71 โครงการได้รับแบบสอบถามกลับคืน 68 โครงการ (ร้อยละ 95.8) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ประชากรในการศึกษานี้ค่อนข้างหลากหลาย มิได้สังกัดภาควิชาหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง การติดตามทวงถามทำได้ค่อนข้างลำบาก

การจำแนกรูปแบบของผลงานทั้งหมดพบว่า เป็นผลงานประเภทงานวิจัยจำนวน 75 เรื่อง (ร้อยละ 82.5) ที่เหลือเป็นประเภทนวัตกรรมจำนวน 16 เรื่อง (ร้อยละ 17.5) ทั้งนี้การจำแนกประเภทอาศัยความคิดเห็นของเจ้าของผลงาน ทีมวิจัยมิได้ศึกษารายละเอียดชนิดของการศึกษา

สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัยการศึกษานี้พบว่า มีผลงานที่ได้รับการเผยแพร่จำนวน 79 คน (ร้อยละ 91.9) เปรียบเทียบกับการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ ม.ขอนแก่น ในปี 2545-2547 พบมีการตีพิมพ์และรอการตีพิมพ์ผลงานร้อยละ 52.9 นับว่าผลงานของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาได้รับการเผยแพร่มาก่อนข้างมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแหล่งเผยแพร่พบว่าส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอทางวาจาและโปสเตอร์ ในการประชุมวิชาการสาธารณสุขเขต 13 และการประชุมวิชาการกระทรวงสาธารณสุขประจำปี ซึ่งเป็นการประชุมที่จัดขึ้นทุกปี ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมในการศึกษานี้มีจำนวนค่อนข้างมาก

ผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมส่วนมากจำนวน 86 คน (ร้อยละ 94.5) นำผลงานไปใช้ประโยชน์ โดยร้อยละ 73.7 ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ รองลงมาร้อยละ 56 นำไปถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย เปรียบเทียบกับการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ ม.ขอนแก่น ในปี 2541-2545 พบมีการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่ใช้ในการถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย แต่การศึกษาของสมบูรณ์เทียนทองและคณะ(2551) พบว่ามีการนำไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 33.3 สำหรับผลงานวิจัยจากการสำรวจครั้งนี้ที่มีได้นำไปใช้ประโยชน์จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 5.5) สองในห้าของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรมที่ไม่ได้นำผลงานไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของผลงาน / ไม่เชื่อถือ / ไม่มีความรู้ เหตุผลอื่นๆ คือผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับผลงาน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไม่มีในงานประจำ หรือไม่เพียงพอ ไม่มีโอกาสนำเสนอต่อหน่วยงานหรือเพื่อนร่วมงาน และงานประจำที่รับผิดชอบไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมที่ศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัย

หรือนวัตกรรมของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาได้ต้องการการสนับสนุนในการสร้างผลงานเท่านั้น แต่ยังต้องการการสนับสนุนการนำไปใช้ประโยชน์ด้วย

การพิจารณาว่างานวิจัยเรื่องไหนเป็นหรือไม่เป็นการวิจัยประเภท R2R นั้น ทีมวิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ตัดสินจากผลงานวิจัย หรือผลงานนวัตกรรมที่มีคุณสมบัติจาก 2 ใน 4 ข้อ ได้แก่ 1) ปัญหางานวิจัยมาจากการปฏิบัติงานประจำ 2) คนที่ทำงานเผชิญปัญหาอยู่ 3) ผลลัพธ์งานวิจัยวัดที่ระดับผู้ป่วย เช่น บริการดีขึ้น และ 4) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานประจำได้ โดยจากการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมจำนวน 196 เรื่องพบเป็นงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานจำนวน 127 เรื่อง (ร้อยละ 64.8) เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาการศึกษาของภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ ม.ขอนแก่น ในปี 2545-2548 ซึ่งใช้เกณฑ์การพิจารณาลักษณะงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R ซึ่งพบว่าเป็นผลงานที่เข้าข่ายการวิจัยประเภท R2R ร้อยละ 90 แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการรักษาผู้ป่วย ร้อยละ 33.3

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามและการสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนในประเด็นสำคัญที่ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมจากผลการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งอัตราการส่งแบบสอบถามค่อนข้างน้อย และด้วยข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่ทำการศึกษาทีมวิจัยจึงไม่สามารถติดตามผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมที่เหลือได้ ดังนั้นอาจต้องสำรวจเพิ่มเติมด้วยวิธีการอื่น ๆ

5.4 การประยุกต์ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในครั้งนี้พบงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพเพื่อพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงานจำนวน 127 เรื่อง ซึ่งงานวิจัยหรือนวัตกรรมดังกล่าวควรได้รับการสนับสนุนเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการพัฒนางานประจำ

ความต้องการของเจ้าของผลงานวิจัย หรือผลงานนวัตกรรมเพื่อสามารถทำงานวิจัยหรือการพัฒนาผลงานนวัตกรรมที่ดียิ่งขึ้นเช่น การสนับสนุนในด้านเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามการวิจัย การสนับสนุนเพื่อให้เกิดการยอมรับของเพื่อนร่วมงานต่อผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม การสนับสนุนด้านเผยแพร่ผลงาน หรือความต้องการที่ปรึกษาด้านระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่สำคัญสำหรับงานวิจัย ๆ ตลอดจนประเด็นที่พบว่าที่มาของคำถามหลักในการวิจัยเกิดจากข้อมูลและสถิติของหน่วยงานน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบบริการ และผู้บริหารโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาที่จะใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสำหรับการดำเนินงานพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานนวัตกรรมของบุคลากร

การพัฒนาต่อยอดผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมนอกจากเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบบริการ และผู้บริหารโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาควรสนับสนุนประเด็นการพัฒนาให้เป็นงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เพื่อช่วยให้สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

การพิจารณาผลงานวิจัยที่เข้าข่าย Routine to Research ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การพิจารณาจากทีมวิจัย ทั้งนี้หากสามารถใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือการทำ Focus Group ระหว่างทีมวิจัยกับเจ้าของผลงานน่าจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการพิจารณาได้มากกว่า

เอกสารอ้างอิง

1. สมบูรณ์ เทียนทอง, ชัยชนะ สิ้นเกื้อกูล, พุ่มพวง กิ่งส้างวาล, ทิพย์วรรณ มุกนำพร และมณีรัตน์ ธนารัตน์. (2551) การสำรวจผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการวิสัญญี. ศรีนครินทร์เวชสาร 2551; 23: 74-80.
2. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ดำราชูคพีกอบรมหลักสูตร “นักวิจัย”. 2547.
3. อภาภรณ์ ธรเสนา, สมบูรณ์ เทียนทอง, เพ็ญศรี โค้วสุวรรณ, วัลลภ เหล่าไพบุลย์, ศิริ เชื้ออินทร์, ชุศรี คุชัยสิทธิ์, และคณะ. การสำรวจการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารการประกันคุณภาพ 2547; 5: 40-8
4. อภาภรณ์ ธรเสนา, สมบูรณ์ เทียนทอง, ศุภศิลป์ สุนทรภา, เสาวนันท บำเรอราช, อมรรัตน์ รัตนศิริ, ชุศรี คุชัยสิทธิ์ และคณะ. การศึกษาระบบสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิจัยที่ได้รับทุนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ศรีนครินทร์เวชสาร 2550; 22: 174-81.
5. Eccles M, Grimshaw J, Walker A, Johnston M, Pitts N. Changing the behavior of healthcare professionals: the use of theory in promoting the uptake of research findings. J Clin Epidemiol 2005; 58: 107-112.

ภาคผนวก

แบบสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ของบุคลากรโรงพยาบาลมหาราชานครราชสีมาที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ (ปี 2548-2550)

ชื่อเรื่อง

.....

[] ผลงานวิจัย [] นวัตกรรม

ดำเนินการแล้วเสร็จในปี [] 2548 [] 2549 [] 2550

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยหลักหรือเจ้าของผลงานนวัตกรรม

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา []
4. สถานภาพผู้วิจัย/เจ้าของผลงาน [] แพทย์ [] พยาบาล
[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลมหาราชานครราชสีมาถึงปี พ.ศ. 2550 รวมระยะเวลา ปี
6. ท่านทำงานวิจัยหรือพัฒนาผลงานนวัตกรรมโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณกี่ครั้ง/เรื่อง
[] < 1 [] 1 [] 2 [] 3 [] 4 [] 5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือนวัตกรรม

1. งานวิจัยหรือนวัตกรรมเรื่องนี้ได้รับทุนอุดหนุนเป็นเงิน บาท
จาก.....,
2. คำถามงานวิจัยหรือแนวคิดในการพัฒนาผลงานของท่านได้มาจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
[] นโยบายหรือเป้าหมายของผู้บริหารหรือหน่วยงาน
[] การศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของหน่วยงาน
[] สถิติหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน
[] ปัญหาหรือเสียงสะท้อนของหน่วยงาน
[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....
3. ท่านได้นำผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมเผยแพร่ หรือไม่
[] เผยแพร่ [] ไม่
4. หากท่านมีการเผยแพร่ผลงานโปรดระบุแหล่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
[] วารสาร โปรดระบุชื่อวารสาร.....

- ☐ นำเสนอด้วยวาจา โป้รกระบวนการประชุม.....
- ☐ นำเสนอด้วยโป้สเตอร์ โป้รกระบวนการประชุม.....
- ☐ อื่น ๆ โป้รกระบวนการ.....

5. ท่านได้นำผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์หรือไม่

- ☐ ไม่ ☐ นำไปใช้

6. หากท่านได้นำผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โป้รกระบวนการนำไปใช้(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ใช้องค์ความรู้ / ผลงานนวัตกรรมที่ได้ในการปฏิบัติงานประจำ
- ☐ การถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย
- ☐ นำองค์ความรู้ไปสอนในชั้นเรียน หรือในการเป็นวิทยากร
- ☐ ใช้องค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำวิจัยต่อเนื่อง
- ☐ สร้างข้อเสนอเชิงนโยบายต่อหน่วยงาน
- ☐ สร้างรายได้ให้กับหน่วยงาน
- ☐ สร้างรายได้ให้กับตนเอง
- ☐ อื่น ๆ โป้รกระบวนการ.....

7. หากท่านมิได้นำผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โป้รกระบวนการเหตุผล(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน
- ☐ ผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไม่ตรงกับบริบทการปฏิบัติงานจริง
- ☐ ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของผลงาน / ไม่เชื่อถือ / ไม่มีความรู้
- ☐ ผู้เกี่ยวข้องมีทัศนคติที่ไม่เห็นด้วยกับผลงาน
- ☐ ไม่มีโอกาสนำเสนอต่อหน่วยงานหรือเพื่อนร่วมงาน
- ☐ งานประจำที่รับผิดชอบไม่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมที่ศึกษา
- ☐ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรมไม่มีในงานประจำ หรือไม่

เพียงพอ

- ☐ อื่น ๆ โป้รกระบวนการ.....

8. การสนับสนุนที่ท่านต้องการเพื่อสามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

- ☐ การยอมรับของเพื่อนร่วมงานต่อผลงานวิจัยหรือผลงานนวัตกรรม
- ☐ เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ตามการวิจัย
- ☐ อื่น ๆ โป้รกระบวนการ.....

.....

.....

เอกสารแนะนำสำหรับอาสาสมัคร

1. ชื่อโครงการวิจัยการสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์

2. ผู้วิจัย

ผู้วิจัยหลัก	นายแพทย์ปริญญา สันติชาติงาม	นายแพทย์ 8
	ทันตแพทย์วิวัฒน์ ถิตรงศ์วาน	ทันตแพทย์ 8
	นางกัญญาลักษณ์ ณ รังษี	นักกิจกรรมบำบัด 7
	นางสาวสิริลักษณ์ คุณกมลกาญจน์	พยาบาลวิชาชีพ 7

3. สถานที่ปฏิบัติงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาาระบบบริการ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

โทรศัพท์	ที่ทำงาน	x-xxxx-xxxx
	เคลื่อนที่	xx-xxxx-xxxx
โทรสาร	ที่ทำงาน	x-xxxx-xxxx

4. เนื้อหาสาระของโครงการ

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาส่งเสริมให้เกิดการสร้างผลงานวิจัย การนำผลจากการปรับปรุงพัฒนาระบบงานประจำของบุคลากรไปเผยแพร่สู่การประยุกต์ใช้ในองค์กร เนื่องจากความรู้ที่ได้รับจากการทำงานประจำแล้วสามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมหรือเกิดโอกาสในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดการเพิ่มคุณค่าต่อภาระงานประจำเป็นสิ่งที่จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้งานวิจัยและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นในโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาในแต่ละปีมีจำนวนค่อนข้างมาก แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

การนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นวัตถุประสงค์สูงสุดของการทำวิจัยและแหล่งทุน อย่างไรก็ตามการส่งเสริมให้บุคลากรสามารถนำงานที่มีโอกาสในการพัฒนาและสามารถเผยแพร่สู่งานวิจัยได้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างถูกต้องและครบวงจร ตั้งแต่การเริ่มวางกรอบแนวคิดและการวางแผนการวัด วิเคราะห์ ทบทวน ทำให้ผลงานมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการเผยแพร่เพื่อนำไปใช้ และสามารถผลักดันสู่งานวิจัยได้เป็นสิ่งที่จะได้รับประโยชน์ทั้งระดับบุคลากรและระดับองค์กรอย่างไม่สามารถประเมินค่าได้

การวางแผนที่จะนำงานวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนากระบวนการดูแลรักษาผู้ป่วยของทีมดูแลผู้ป่วย โดยเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรภายในทีมมีโอกาสพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมสามารถเก็บวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการตามหลักวิชาการและมีความเชื่อถือได้ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนากระบวนการ นวัตกรรม และมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บุคลากรในทีมจะได้ประสบการณ์และเกิดการพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้และความสามารถ และเข้าใจงานวิจัยว่าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานประจำวันได้โดยไม่เป็นภาระและเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนางานตนเอง นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลที่เป็นระบบและได้มีการวิเคราะห์อย่างถูกต้องตามมาตรฐานทางวิชาการจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างผลงานทางวิชาการที่สามารถเผยแพร่และเกิดประโยชน์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษารูปแบบงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมาที่ดำเนินแล้วเสร็จในปี พ.2548- 2550
- เพื่อศึกษาการเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมา
- เพื่อศึกษานำผลงานวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากร รพ. มหาราชนครราชสีมาไปใช้ประโยชน์
- เพื่อศึกษาผลงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และที่มีศักยภาพสามารถพัฒนานำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน

วิธีดำเนินงาน

- เสนอโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุนจาก สวรส
- สร้างแบบสอบถาม และทดสอบแบบสอบถาม เก็บข้อมูล 3 ปี (ปี 2548, 2549, 2550)
- ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
- ประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
- สรุปและเขียนรายงานการวิจัย
- นำเสนอผลงานวิจัย

ระยะเวลา ดำเนินการ

หลังได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการสนับสนุนการศึกษาวิจัยในคน ถึง 15 ธันวาคม 2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้งานวิจัยที่เข้าข่าย R2R และมีศักยภาพ ไปวางแผนและพัฒนาให้ต่อเนื่อง
- ได้งานวิจัยที่เข้าข่าย R2R เผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นตัวอย่างในการพัฒนางานประจำ

ความเสี่ยงหรือความไม่สบายทุกประการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับอาสาสมัครในการเข้าร่วมการศึกษา มีความเสี่ยงน้อย เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และไม่มีการระบุชื่อ

ขอบเขตการดูแลรักษาความลับของข้อมูลต่าง ๆ ของอาสาสมัคร
การบันทึกข้อมูลใช้รหัส และผู้เข้าถึงมีเฉพาะทีมผู้วิจัย

คำตอบแทน ชดเชยแก่อาสาสมัคร
ไม่มี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นพ.ปริญญา สันติชาติงาม หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบบริการ

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา 49 ถ.ช้างเผือก ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ x-xxxx-xxxx, xx-xxxx-xxxx โทรสาร x-xxxx-xxxx

ใบยินยอมด้วยความสมัครใจ

การวิจัยเรื่อง การสำรวจผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เข้าข่าย Routine to Research การเผยแพร่และ
การนำไปใช้ประโยชน์ โรงพยาบาลมหาราชลธิมา

วันที่ให้ความยินยอม วันที่..... เดือน พ.ศ.

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย รวมทั้งประโยชน์ที่จะ
เกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด และมีความเข้าใจดีแล้ว

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้นจน
ข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และเข้าร่วม
โครงการวิจัยนี้โดยสมัครใจ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้จะไม่มีผลต่องานประจำของ
ข้าพเจ้า

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะ
สรุปผลการวิจัย หรือการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนและกำกับดูแลการ
วิจัยเท่านั้น

โดยบุคคลที่รับผิดชอบเรื่องนี้เป็นคือ

นพ.ปริญญา สันติชาติงาม หัวหน้าศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบบริการ

โรงพยาบาลมหาราชลธิมา 49 ถ.ช้างเผือก ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

30000

โทรศัพท์ x-xxxx-xxxx, xx-xxxx-xxxx โทรสาร x-xxxx-xxxx

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นและมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอม
นี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม ผู้ยินยอม

(วันที่ เดือน พ.ศ.)

ลงนาม ผู้วิจัย

ลงนาม พยาน

ลงนาม พยาน